

KENZÜ'L-KÜBERÂ YAYININA BAZI KATKILAR

Bilal ÇAKICI*

Ahmet KARADOĞAN**

Öz

Şeyhoğlu Mustafa (ö. 817/1414?)'nin *Kenzü'l-Küberâ ve Mehekkü'l-Ulemâ* (Büyüklerin Hazinesi ve Âlimlerin Mihenk Taşı) adlı eseri, Yusuf Has Hacib'in *Kutadgu Bilig*'inden sonra yazılan, siyasetname türündeki bilinen ikinci eserdir. Bu eser, Eski Anadolu Türkçesinin dil özelliklerini yansıtması, Anadolu nesrinin gelişimine dair veriler sunması ve elde bulunan tek yazma nüshasının hareketli olması yönüyle Türk dili tarihi açısından önem taşımaktadır. Söz konusu eser; çeviri yazılı metni, metnin günümüz Türkçesine aktarımı, incelemesi ve tıpkıbasımıyla Kemal Yavuz tarafından yayımlanmıştır. Bu yayında *Kenzü'l-Küberâ*'nın yazma nüshasının 1b ve 2a sayfasındaki deformasyon sebebiyle bazı yerler okunamayarak boş bırakılmış, metnin bütününde ise kimi kelimeler yanlış okunmuş veya atlanmıştır. Bu yazıda öncelikle ilk yapraklardaki okunamayan yerler, metin tamiri yöntemleriyle okunmaya çalışılmış; metnin tamamı tarafımızca gözden geçirilerek dikkati çeken yanlış okumalar düzeltilmiş, eksiklikler ise tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eski Anadolu Türkçesi, *Kenzü'l-küberâ*, Metin Neşri, Metin Tamiri.

SOME CONTRIBUTIONS TO THE PUBLICATION OF THE KENZÜ'L-KÜBERÂ

Abstract

Sheikhoglu Mustafa (died: 1414?)'s *Kenzü'l-Küberâ ve Mehekkü'l-Ulemâ* (The Treasure of Ancestors and the Cornerstone of Savants), is

---

* Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, DTCF, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, ORCID:
0000-0001-8871-3870

e-posta: cakicib@ankara.edu.tr

** Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı
Bölümü, ORCID: 0000-0003-3621-0440

e-posta: ahkaradogan@yahoo.com

known to be the second “*Siyasetnameh*” (political treatise) to have been written after Yusuf Khass Hajib’s “*Kutadgu Bilig*”. This book is of particular importance in terms of the history of Turkish language in so far as it not only reflects the characteristics of ancient Anatolian Turkish and offers key data as to the evolution of Anatolian prose, but also because the only existing manuscript version thereof features vowel points (“*hareke*”). The transcript text and translation of the afore-mentioned work into contemporary Turkish language as well as its analysis and original version was published by Kemal Yavuz. While due to some alterations on pages 1b and 2a of the manuscript version of the *Kenzü’l-Küberâ*, this publication, some parts were left empty as they were illegible, some parts were misread or forgotten in the overall text. Hence, this article firstly undertakes to read/decipher the unreadable parts referred to above based on text repair principles while also reviewing the whole text to correct striking misreadings and adding the missing parts.

Keywords: Ancient Anatolian Turkish, *Kenzü’l-küberâ*, Text Editing, Text Repair.

Şeyhoğlu’nun, Germiyan ve Osmanlı saraylarındaki tecrübelerini aktarmak amacıyla siyasetname türünde kaleme aldığı *Kenzü’l-Küberâ*, Yusuf Has Hacib’in *Kutadgu Bilig*’inden sonra yazıldığı bilinen ikinci siyasetname olma özelliğine sahiptir. Elde bulunan tek nüshasının harekeli olması ve eserin Eski Anadolu Türkçesinin dil özelliklerini yansıtmaması, bu eseri Türk dili tarihi açısından değerli bir yere taşımaktadır. Anadolu nesrinin gelişimine dair önemli veriler de sunan bu eser; çeviri yazılı metni, metnin günümüz Türkçesine aktarımı, incelemesi ve tıpkıbasımıyla Kemal Yavuz tarafından araştırmacıların ve günümüz okurlarının istifadesine sunulmuştur [Şeyhoğlu Mustafa (2013). *Kenzü’l-Küberâ ve Mehekkü’l-Ulemâ (Büyüklerin Hazinesi ve Âlimlerin Mihenk Taşı)*, haz. Kemal Yavuz. İstanbul: Büyüyen Ay Yayınları.].

Büyük bir emeğin ürünü olarak ortaya çıkan bu yayında *Kenzü’l-Küberâ*’nın yazma nüshasının 1b ve 2a sayfalarındaki deformasyon sebebiyle bazı yerlerin okunamamaya bırakıldığı, metnin bütününde ise dikkatsizlikten kaynaklandığı düşünülen bazı yanlış okumaların varlığı dikkati çekmektedir. Biz bu yazıda öncelikle ilk yapıtlardaki okunamadığı için eksik kalan yerleri, metin tamiri yöntemleri dairesinde, tamamlamaya çalıştık. Metnin bütününde dikkatimizi çeken yanlışları ise “Doğru/Yanlış Cetveli”yle dikkatlere sunduk. Böylece ilk olarak 1991’de, ikinci defa ilavelerle 2013’te yayımlanan bu eserin gelecek baskılarına karınca kararınca katkıda bulunmayı istedik.

Yazmanın besmele ve hamdele kısımlarının yer aldığı 1b ve 2a sayfalarındaki, çeşitli sebeplerle okunamayan yerlerin; manzum kısımlarda vezin, kafiye ve anlam imkânlarından; mensur kısımlarda ise siyak ve sibaka göre, yazarın üslubundan da yararlanarak olabildiğince tamamlanması yoluna gidilmiştir. Karşılaştırma yapılabilmesi için ilgili sayfaların tıpkıbasımındaki görüntüleri, yazımızın sonuna eklenmiştir. Metnin

bütünlüğünü bozmamak için bu sayfaların tamamının çeviri yazısı yeniden yapılmış, değiştirilen veya ilk defa okunan yerlere ilişkin açıklamalar ise dipnot olarak verilmiştir. Kemal Yavuz Yayını'nda (=KYY) olmayan, tarafımızdan ilk defa teklif edilen okuyuşlar köşeli ayraç içinde ve koyu; KYY ile farklı okuyuşlarımız ise sadece koyu olarak gösterilmiştir.

Söz konusu sayfaların çeviri yazısını vermeden önce, KYY'nin çeviri yazısıyla ilgili dikkatimizi çeken bazı hususları da belirtmek isteriz:

Çeviri yazıda damak n'lerinin bazen gösterilmesi bazen gösterilmemesi, bazen ng biçiminde bazen ñ biçiminde gösterilmesi; uzun ünlülerin kâh düzeltme (^) işaretiyle kâh düz çizgiyle gösterilmesi, kimi zaman da gösterilmemesi gibi çeviri yazı işaretleriyle ilgili çok sayıda tutarsızlık ve ihmal vardır. Çeviri yazıda özgün biçimde bırakılan ayet, hadis gibi Arap harfli kısımların, satır değiştiğinde, teknik sebeplerle dizgisinin karıştığı, dolayısıyla metnin bütünlüğünün bozulduğu; 19b sayfasının -çeviri yazısı yapılmakla beraber- tıpkıbasımda yer almadığı görülmektedir.

Metnin 1b ve 2a sayfalarının çeviri yazısı şöyledir:

[1b]

1   **[Kenzü'l-Küberâ]**¹
2   Bismillâhi'r-rahmâni'r-rahîm ve bihî **neste'in**²
3   Şükür ve sipâs-ı bî-kıyâs ol Taḥrî'ya ki niteligün
4   ve niceligün ana yolu yokdur ve adları ve şıfatları
5   hisâba **gelmez, çokdur**³. Nice ki eydür beyt:
6   Zâtınuḡ **[keyfiyetyçün kimsene]**⁴ virmez cevâb
7   **[Adları evşâfını kim hiç]**⁵ zât itmez su'âl
8   'Arş u kürsî **[de bulunmaz aḡa]**⁶ mekân u zamân
9   ve ihvân **[düzetdiler ki 'âķillerün 'aķlı]**⁷ ve zîreklerün
10   fikri ve 'âlimlerün ilmi ve mütekellimlerün **kelimi**⁸
11   ve 'âriflerün ma'rifeti anuḡ **kemâl-i 'ilmine ve cemâl-i**
ķudretine⁹

[2a]

¹ Sayfanın başında yer alan eser adı KYY'de yazılmamıştır.

² KYY'de "nest'in".

³ KYY'de "gelmesi yokdur".

⁴ KYY'de okunamamıştır. Vezin, anlam ve yazmadaki ipuçları çerçevesinde tarafımızca okunmuştur.

⁵ KYY'de okunamamıştır. Manzum-mensur metinlerdeki manzum kısımlar, genellikle mensur bölümlerdeki manayı pekiştirme işlevi görmektedir. Bu çerçevede 4 ve 5. satırlar doğrultusunda, yine vezin ve anlama göre tarafımızca okunmuştur. Metin tamirinin sınırlarını zorlayan bu eklemeyi ihtiyatla yaptığımızı belirtmek isteriz.

⁶ KYY'de okunamamıştır. Siyak ve sibaka göre tarafımızca okunmuştur.

⁷ KYY'de okunamamıştır. Siyak ve sibaka göre tarafımızca okunmuştur.

⁸ KYY'de kelîmi.

⁹ KYY'de "kemâli 'ilmine ve cemâli kudretine".

- 1 yol bulmaz ve neden ne olduğun bilmez. Nice ki eydür beyt:
 2 Zihī deryā ki ‘ālem ġarḳ u ḫayrān
 3 Zihī ṣahrā ki **yohdur**¹⁰ ḫadd u pāyān
 4 Egerçi kendüsi **tamāmet**¹¹ **ḳāyinātdan**¹² [**müberrādur**]¹³ ve
 mekāndan mu‘arrā
 5 ve illā andan hīç yir ḫālī degüldür ki [**Allāhu nūru’s-**
semāvāti
 6 **ve’l-arz**].¹⁴ Nice ki eydür beyt: [**Ne ansuz bir ḳarıṣ yir**]¹⁵
 var nihānī
 7 Ne yirde gökde ṣābitdür mekānı [**Bu ibretde**]¹⁶ ‘ālem [**deng**
ü]¹⁷ ḫayrān
 8 ve bu [**ḳudretde ādem cümle nādān her ne ki**]¹⁸ yaradursa
 mecmū‘i
 9 ḫūb ve her ne ki [**düridürse cemi‘i**]¹⁹ merġūb ve kendü
 10 bu yaratduğundan hīç birine beḫzemez ve hīç biri daḫı

Doğru – Yanlış Cetveli

Sayfa	Yanlış	Doğru
202-3b ²⁰	yirli yirine	yirlü yirine
202-4a	Cümle ‘ālemlere	Cümle-i ‘ālemlere
203-4b	Nice xxx ²¹ eydür	Nice ki eydür
204-5a	BÂB-I SEVÜM	BÂB-I SIVÜM
207-6b	ḫâṣṣiyetler görinügelür	ḫâṣṣiyetler görinügelür
207-7a	‘ atiyyet naḫarın	‘ ināyet naḫarın

¹⁰ KYY’de “yokdur”.

¹¹ KYY’de “tamâmen”.

¹² KYY’de “ḳāyinât”.

¹³ KYY’de okunamamıştır.

¹⁴ KYY’de çeviri yazısı yapılmamıştır. KYY’de Arapça kısımların çeviri yazısı yapılmamıştır. Biz bu kısımların da çeviri yazısının yapılması gerektiği görüşündeyiz.

¹⁵ KYY’de okunamamıştır.

¹⁶ KYY’de okunamamıştır.

¹⁷ KYY’de okunamamıştır.

¹⁸ KYY’de okunamamıştır.

¹⁹ KYY’de okunamamıştır.

²⁰ Bu sütundaki ilk sayı kitaptaki sayfa numarasını, ikincisi ise tıpkıbasımın sayfa numarasını göstermektedir.

²¹ Metnin aslında bulunup da KYY’de dikkatsizlik sebebiyle atlanmış olan yerler, “xxx” ile gösterilmiştir.

207-7a	andin yana	andan yana
208-7b	bu sırlar zâhir olmaz. xxx Şol ay yüzlü	bu sırlar zâhir olmaz. Meşel: Şol ay yüzlü
209-8a	tılsım -ı a'zamdur	tılsım -ı a'zamdur
209-8a	bahtına iriştiler	bahtına irişdiler
209-8b	mâlikiyet 'âlemin yukarı götürdiler.	mâlikiyet 'alemin yukarı götürdiler.
210-8b	Îsâ çigini üzre	İsî çigini üzre
210-9a	xxx şâhib-himmet kimseneye	bir şâhib-himmet kimseneye
210-9a	ilâ âyetihi	el -âyetihi
210-9a	Allah sübhâne	Allâh sübhânehu
211-9b	ayruklara virirserin	ayruklara viriserin
211-10a	sözün taḥkîkına irişse	sözün taḥkîkına irişe
211-10a	Dünyâyı dînüñe şarf eyleyügör Şeyhoglu	Dünyâyı dīnūñe şarf eyleyügör Şeyhoğlı
212-10a	ḥilâfı xxx olmaya	ḥilâf-ı ḥaḥ olmaya
212-10b	Ancak pâdişahuñ vardur	Pâzişahuñ vardur
213-11a	Muḳâbil eyle	Muḳâbel eyle
215-12a	Taḥrî yolında	Taḥrî yolından
215-12b	ḥoca Mes'ûd	ḥ'âce Mes'ûd
215-12b	Ol egri çeker xxx ço toğruya sap	Ol egri çeker sen ço toğruya sap
216-12b	Ve xxx unitmağuş	Ve bu unitmağuş
216-13a	Doḳuzıncı ḥaḥ ta'âlâ gösterdi ki	Dokuzunç ḥaḥ te'âlâ gösterdi ki
216-13a	Yağıdan olan saḳlamağı	Yağıdan saḳlamağı
216-13a	Onıncı işâretdür	Onıñç işâretdür

217-13b	sülük menfa'atlarından	sülük menfa'atlarından
218-14a	Dâvûd peygambara 'aleyhisselâma eyitdi ki	Dâvûd peygambar 'aleyhisselâma eyitdi ki
218-14b	Key bil ki saltanat ulu âletidür iy emîr	Key bil ki saltanat ulu âletdür iy emîr
218-14b	ikinci oldur ki	ikinç oldur ki
219-15a	Üçinci oldur ki	Üçinç oldur ki
219-15a	tâ'ata xxx şalâha daḥı râğıbrak olalar	tâ'ata ve şalâha daḥı râğıbrak olalar
219-15b	memleketde dincilik ve refâhiyyet var-ısa	memleketde dinçlik ve refâhiyyet var-ısa
220-16a	Şükr senüñdür bu zemîn ü bu zamân	Şükr senüñdür bu zemîn ü zamân
221-16b	şevâb ve kadri 'azîmdür	şevâbı ve kadri 'azîmdür
222-17b	qalanında daḥı ḥabar oldı	qalanına daḥı ḥabar oldı
223-18a	Beşinci hikmet budur ki	Bişinci hikmet budur ki
224-18a	bu çirkîn şıfatlarıñ nihâyeti xxx belî	bu çirkîn şıfatlarıñ nihayeti yokdur belî
224-18a	ya'ni xxx bu çuqura	ya'nî ki bu çuqura
224-18b	cem' itdi câduların	cem' itdi câduları
226-20a	Eger kuvveti xxx kudreti olmaya	Eger kuvveti ve kudreti olmaya
228-21a	Kâfiri vü münâfıķı müşriki cümle kişi Cehd id ü kaḥr id anları irkek ola vü ger kişi	Kâferi vü münâfıķı müşriki cümle kişi Cehd id ü kaḥr id anları irkek ola vü ger dişi
228-21a	Ve xxx ma'nice ğazâ itmekte	Ve bu ma'nice ğazâ itmekte
231-23a	' inâyet gösterür	' inâyeti gösterür

231-23a	sülük ehlinüñ	sülük ehlinüñ
232-24a	ileyhlerinde kodılar	ileylerinde kodılar
233-24a	Hâce Gülşehrî buyurdu rahimetullah	Hâce Gülşehrî buyurdu rahimehu'llâh
238-27a	giçüt virdiler	geçüt virdiler
239-27b	cümle-i 'âlem halkına bir resûli bir oğurdan viribidiler	cümle-i 'âlem halkına bir uğurdan viribidiler
240-28b	xxx âdem oğlanlarınıñ yigregiyin	eydür ben âdem oğlanlarınıñ yigregiyin
241-29a	Hak ta'âlâ halifalığıdur	Hak te'âlânuñ halifalığıdur
243-30b	İçürdi nüşını Nüşîrevân'a	İçürdi nüşını Nüşîrevân'a
245-31b	Allah subhâne ve ta'âlâ buyurur:	Allâh subhânehü ve te'âlâ buyurur:
250-34b	ölicek mahrûm ola	ölicek merhûm ola
251-35a	bundan dağı	bunda dağı
252-36a	'izzet yolından ve himmet yolından istemeyeler	'izzet yolından ve himmet bolından istemeyeler
256-38a	rızâ virmedi	rızâ viridi
256-38b	ger sürüde çoç ola	eger sürüde çoç ola
256-38b	hamdilillahi ta'âlâ	hamdi'llahi te'âlâ
257-39a	vaqtında hâzır oldı	vaqtına hâzır oldı
259-40a	âşikâre itmegi	âşikârâ itmegi
264-43b	ârâste gösterürler	ârâste gösterürse
266-45a	Şavaşda urışda ol şîr-i ner	Şavaşda urışda ola şîr-i ner
267-46a	Bu birkaç beyte nazâr kılalar: xxx	Bu birkaç beyte nazâr kılalar: şîr
268-46b	n'idersin şâh sen	n'idesin şâh sen

271-48a	başını kullıg işinden kaldurmaya	başını kullıg işiginden kaldurmaya
271-48b	Hikmete bil bağladuñsa	Hıdmete bil bağladuñsa
272-49b	dâyimâ nâz eylese	dâyim nâz eylese
272-49b	sultânlıgınuñ yüceligi	sultânlıguñ yüceligi
273-50a	zîre kim	zîre ki
273-50a	Haqîkat âdemî Haq'dan yüzün döndüre	Haqîkat adamı Haq'dan yüzün döndüre
274-50b	Ve dağı yakın bile ki	Ve dağı yakın bile ki
274-51a	yâ resûlullah	yâ resûla'llâh
284-57a	lems bigi xxx içerüden	lems bigi ve içerüden
293-63b	miskal zerre	mişkâle zerre
293-63b	cehd ideler	cehd iderler
294-64a	kimsenüñ vaḥfına	kimsenüñ vaḥfına
295-64b	kendü ve maşrafından	kendü maşrafından
295-65a	bu işüñ arasında ola	bu işüñ edâsında ola
296-65b	Mısr mülkin duta	Mısr mülkin dutdı
298-66b	Nice xxx eydür:	Nice ki eydür:
299-67b	âkil veyâ mümeyyiz	'âkil ve mümeyyiz
300-68a	katı ḥaşm u kîn ola	katı ḥaşm u kîn ola
302-69b	bunuñ gibi	bunuñ bigi
303-70a	xxx	ve şalla'llâhu 'alâ seyyidinâ muḥammedin ve âlihî ecma'in
306-71a	vezîrân fi's-semâ	vezîrâni fi's-semâ
306-71a	'Ömer Haḥḥâb	'Ömerü Haḥḥâb
308-72b	Şerî'at caddesinde toğrıl	şerî'at câddesine toğrıl

309-73a	ğirra kılmak	ğarra kılmak
312-74b	yimege ve içmege xxx tecemmüle	yimege ve içmege ve tecemmüle
313-75b	anı götürmekden âcizdür xxx	anı götürmekden 'âcizdür ki
314-76b	şol ķabile den olur ki	şol ķabî den olur ki
315-77a	pâdişâh hazretinden	pâzişâh hazretinde
316-78a	aḥsenin vech-ile	aḥsen-i vech-ile
318-79a	Şahlar ışiginde iy şâbit -kadem budur şebât	Şahlar ışiginde iy şâhib -kadem budur şebât
318-79b	bir kişiye daḥı xxx maḥalli degüldi	bir kişiye daḥı ki maḥalli degüldi
319-79b	ḥasm ve kîn kıparur	ḥaşm ve kîn kıparur
319-80a	maşlahatlu re'y -ile ol ḥâlete tedârik itmege	maşlahatlu rây -ile ol ḥâlete tedârük itmege
319-80a	her yara ki andan daḡ urmaḡ gerek	her yara kim anda daḡ urmaḡ gerek
320-80b	ṭarafında ola	ṭarafına ola
322-82a	andadur ki işleri	andandur ki işleri
323-83a	ḥâciblerüñ taḡsîrindedür	ḥâciblerüñ taḡsîrindendür
328-86a	Var ni hırş u ḥazḡ-ı nefis atına ardarsañ ayak	Verni hırş u ḥazḡ-ı nefis atına ardarsañ ayak
334-88a	tâbi'în ve ilerüki eyyime	tâbi'în ve ilerüki e'imme
335-89b	ve xxx ma'rifet 'ilmi	ve gönül ma'rifet 'ilmi
336-90a	hitâbet ve nîdâ ve hâḡıf	ḥitâbet ve nidâ ve hâtıf
336-90a	fenâ'l-fenâ 'ilmi ve beḡâ 'ilmi	fenâ 'ilmi ve beḡâ 'ilmi
338-91a	İkinci ol ki	İkinç ol ki
338-91a	bu üçinci nâdirdür	bu üçinç nâdirdür

339-91b	kuṭb-ı vaḳt xxx ola	kuṭb-ı vaḳt ol ola
339-91b	xxx peygâmbarlaruñ	ve peygâmbarlaruñ
340-92b	Çün şekl-i ‘ulümü ḥall kılır Ol ‘ilm-ile hoş ‘amel kılır	Çün şekl-i ‘ulümü ḥall kılurlar Ol ‘ilm-ile hōş ‘amel kılurlar
34092b	ḥalk kabūlın ‘ilm tîğ-ıla	ḥalk kabūlın ‘ilmi tîğıyla
342-94a	bunlar sâbit iderler	bunlarda sâbit iderler
343-94a	ḥatalarınun sevâbına	ḥaṭâlarınuñ şavâbına
343-94b	mağbūn ve maḥrūm kıldılar	mağbūn ve maḥrūm kaldılar
345-96a	Ḥaḳ sübḥâne ve ta‘âlâ	Ḥaḳ sübḥānehū ve te‘âlâ
353-101a	cehl-ile bunlaruñ almaduğı	cehl-ile bunlaruñ aldamağı
353-101a	kaḅūl bulurlar	kaḅūl bulalar
353-101a	manşib ehlinüñ ve fâzıllaruñ	manşib ehlinüñ ve kaḏıllaruñ
354-102a	minbere çıḳup	menbere çıḳup
358-104b	iḥtirâz ideler	iḥtirâz iderler
359-105a	ḳurbet ḥâşıl olur ki	ḳurbet ḥâşıl olur
360-105b	tecellîsi pertevinden	tecellîsi pertevinde
362-107a	İkileyin vilâyet emceginden	İki lebin vilâyet emceginden
364-108b	Benem ol hümâ-yı devlet kî bu âşinâya geldüm	Benem ol hümâ-yı devlet ki bu âşiyâna geldüm
367-110b	Ḥâşâ ol kim Ḥaḳ işidür bilmedin	Ḥâşa ol kim Ḥaḳ işidür bilmedin

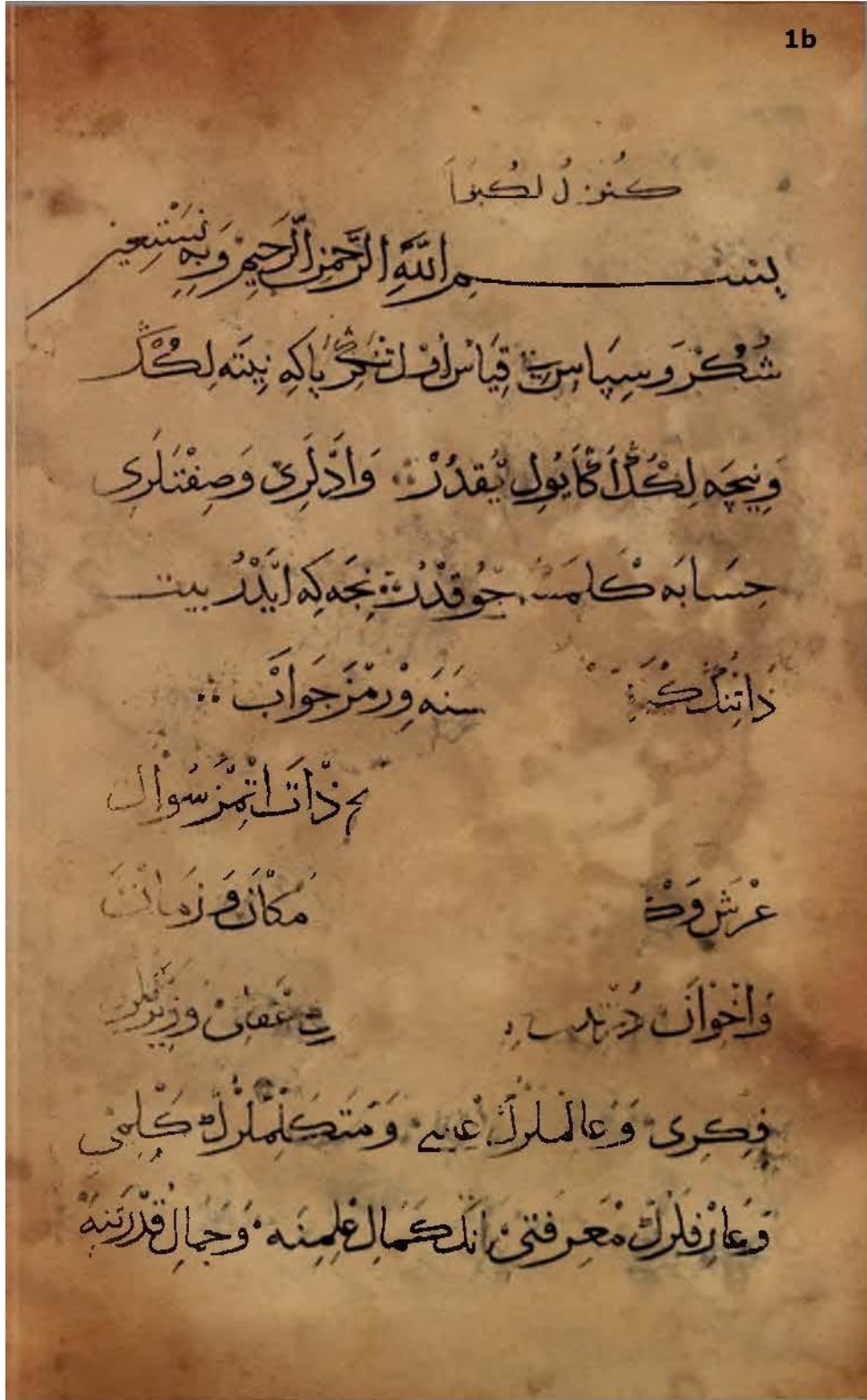
367-111a	vereseler mâlından	vereseler mâlında
369-112a	Dûzah adı	Dûzah odı
370-113a	müdde'î ve müdde'î-i 'aleyh	müdde'î ve müdde'â 'aleyh
371-114a	teblîse meşgûl olamazlar.	telbîse meşgûl olamazlar.
372-114a	ol xxx kıyâm göstere	ol işe kıyâm göstere
373-115a	sırran ve ' aleniyeten	sırran ve ' alâniyeten
374-116a	hâk ta'âlâ hazretinden	hâk te'âlâ hazretinde

Kaynakça

Şeyhoğlu Mustafa (2013). *Kenzü'l-Küberâ ve Mehekkü'l-Ulemâ (Büyüklerin Hazinesi ve Âlimlerin Mihenk Taşı)*, haz. Kemal Yavuz. İstanbul: Büyüyen Ay Yayınları.

YAVUZ, Kemal (1991). *Şeyhoğlu Kenzü'l-Küberâ ve Mehekkü'l-Ulemâ*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları

EKLER

2a

يُولُّ بِلَمَنْزٍ وَتَدَنَّ نَهَ الدَّغْنِ بِلَمَنْزِجَهْ كَهْ لَيْدِهْ
 زَهِي حَمْرِيَا لَهْ عَالَمِ غَرْقٍ وَحَيْرَانِ
 زَهِي ضَجْرَاهْ تَخْدَرُ جَدَّ وَيَا يَانِ
 الرَّجْهْ كَنْدَسِي تَمَامَتْ كَا يِنَا تَدَنَّ مَبْرَا حِرَّ وَمَكَانِدَا مَجْرِي
 وَالْآنَدَنَّ هَيْجِ يِيرِ خَالِي دَكَا رَا كَهْ **نور التلمذ**
وَالْأَرْضِ جَهْ كَهْ لَيْدِهْ نَهَانْدَنِّي رَقِي شَهْ رَوْرَهْمَانِي
 نَهْ يِرْدَهْ كَنْدَا تَابِي تَدَنَّ مَكَانِي بُو عَهْدِي لَهْ عَالَمِ حَيْرِ
 وَنُوقَلْدَتَا آدَهْ يَادَا رَا هَمْرِيَا يِرْدَهْ سَهْ مَجْمُوعِ
 خُوبِ وَهَمْرِيَا دَرِي دَرِي حَمِيَجِ مَرْغُوبِ وَكَنْدُو
 بُو يِرْتَدَنَّ عِنْدَا هَيْجِ بَرِنَهْ بَزْ كَرْمَنْزِ وَهَيْجِ بَرِي رَا حِ